

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z wniosku M. N.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o składki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 stycznia 2012 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 25 maja 2011 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 maja 2011 r. Sąd Apelacyjny –Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację M. N. od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 października 2010 r., zmieniającego decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 grudnia 2009 r. w ten sposób, że wymierzył wnioskodawcy składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy za okresy od 1 maja 2000 r. do 2 czerwca 2000 r. i od 1 kwietnia 2003 r. do 31 grudnia 2004 r. oraz oddalił odwołanie w pozostałym zakresie.

Sąd Apelacyjny w pełni podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, zgodnie z którym sąd ubezpieczeń społecznych jest związany ostateczną decyzją organu rentowego, od której strona nie wniosła odwołania w trybie art. 477⁹ k.p.c., ani nie podważyła jej skuteczności w inny prawem przewidziany sposób. Sąd

Apelacyjny podkreślił, że wnioskodawca nie wniósł odwołania ani w inny sposób nie podważył skuteczności decyzji ZUS z dnia 8 lipca 2009 r. potwierdzającej objęcie go ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w okresie o 1 stycznia 1999 r. do dnia 31 grudnia 2004 r., a także nie kwestionował decyzji Prezesa KRUS z dnia 28 sierpnia 2009 r. stwierdzającej ustanie podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia: emerytalno-rentowego, wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego w okresie od dnia 1 kwietnia 2003 r. do dnia 31 grudnia 2004 r. Wnioskodawca nie zaskarżył także decyzji ZUS z dnia 10 listopada 2009 r. zmieniającej decyzję ZUS z dnia 8 lipca 2009 r. i stwierdzającej podleganie przez niego obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresach: od 1 stycznia 1999 r. do 12 czerwca 2000 r. oraz od 1 kwietnia 2003 r. do 31 grudnia 2004 r. W konsekwencji Sądy obu instancji orzekające w rozpoznawanej sprawie były związane wymienionymi decyzjami ostatecznymi. Kwestia zasadności objęcia wnioskodawcy obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej w okresach wskazanych w zaskarżonej decyzji z dnia 18 grudnia 2009 r. nie stanowiła przedmiotu postępowania w rozpoznawanej sprawie, tym samym niezasadny był apelacyjny zarzut naruszenia art. 217 § 2 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. dotyczący nie wyjaśnienia kwestii prawidłowości niezaskarżonej decyzji ZUS z dnia 10 listopada 2009 r. Przedmiotem sporu w rozpoznawanej sprawie było wyłącznie istnienie i wysokość należności z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, a wnioskodawca przedstawił dowody opłacania składek na te ubezpieczenia jedynie za styczeń i lipiec 1999 r. Co do tych okresów Sąd Okręgowy prawidłowo uznał, że odwołanie było zasadne. Natomiast w pozostałym zakresie organ ubezpieczeń społecznych zasadnie i prawidłowo wymierzył należności z tytułu składek w okresach od 1 maja do 12 czerwca 2000 r. oraz od dnia 1 kwietnia 2003 r. do 31 grudnia 2004 r., a wnioskodawca nie kwestionował ich wysokości ani nie przedstawił dowodów opłacenia składek za te okresy, utrzymując, że w tych okresach powinien być objęty ubezpieczeniem społecznym rolników.

W skardze kasacyjnej wnioskodawcy zarzucono naruszenie: 1/ art. 217 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c. § 1 k.p.c. oraz art. 381

k.p.c. i art. 382 k.p.c. przez wyjaśnienie wysokości należności z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenia, ale nie wyjaśnienie istnienia obowiązku ubezpieczenia, podczas gdy przedmiot sporu stanowiło zarówno istnienie, jak i wysokość należności z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenia, 2/ art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c. oraz art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. polegające na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego, bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań, podczas gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń Sądu pierwszej instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym, z czego nie wynikało należyte rozpoznanie zarzutów apelacji, 3/ art. 177 k.p.c. wskutek nie zawieszenia przez Sąd drugiej instancji postępowania ze względu na wynik sprawy uzależniony od innego toczącego się postępowania i decyzji organu administracji publicznej.

Jako okoliczność przemawiającą za przyjęciem skargi do rozpoznania wskazano występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymagającego wyjaśnienia „dopuszczalności przyjmowania za własne przez Sąd II instancji ustaleń faktycznych Sądu I instancji w sytuacji zgłoszenia w apelacji zarzutu sprzeczności ustaleń faktycznych oraz czy w związku z tym wynikający z art. 378 § 1 k.p.c. nakaz rozważenia zarzutów apelacji nie skutkuje obowiązkiem przeprowadzenia przez Sąd II instancji własnej oceny materiału dowodowego w zakresie zgłoszonego zarzutu, która powinna znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu wyroku”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest oczywiście nieuzasadniona, ponieważ w zaskarżonym wyroku z dnia 25 maja 2011 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację ubezpieczonego w sprawie zaległości składkowych, której przedmiotem nie był obowiązek podlegania bądź niepodlegania określonemu tytułowi ubezpieczenia społecznego, tj. ubezpieczeniu skarżącego jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność bądź jego ubezpieczenia rolniczego. Objęcie skarżącego tym pierwszym tytułem ubezpieczenia społecznego w okresach od 1 stycznia 1999 r. do 12 czerwca 2000 r. oraz od 1 kwietnia 2003 r. do 31 grudnia 2004 r. wynikało z ostatecznej

decyzją ZUS z dnia 10 listopada 2009 r., której skarżący nie zaskarżył do sądu ubezpieczeń społecznych. Skarżący nie zaskarżył również decyzji KRUS z dnia 28 sierpnia 2009 r. o wyłączeniu go z ubezpieczenia społecznego rolników w okresie od 1 kwietnia 2003 r. do 31 grudnia 2004 r. Zaniechanie wniesienia przez skarżącego odwołań od wymienionych decyzji w trybie art. 477⁹ k.p.c. wykluczało weryfikację jego wniosków o stwierdzenie nieważności tych ostatecznych decyzji „zmieniających obowiązek powoda”. Ponadto okoliczności te sprawiały, że w procesie sądowym o składki z ustalonego wymienioną decyzją ZUS tytułu podlegania ubezpieczenia społecznemu osób prowadzących pozarolniczą działalność, podważanie tego „ostatecznego” tytułu ubezpieczenia społecznego, którego skarżący wcześniej nie zakwestionował poprzez wniesienie odwołań od wyżej wymienionych decyzji, było nieskuteczne, ponad uwzględniony zarzut opłacenia składek za „cały rok 1999 r.”.

Powyższe oznaczało, że w sprawie z odwołania od decyzji „składkowej” sądy ubezpieczeń społecznych były związane miarodajnym i ostatecznie ustalonym, bo niezaskarżonym tytułem jego podlegania ubezpieczeniu społecznemu jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność. W konsekwencji proceduralne zarzuty kasacyjne, które zostały skierowane wyłącznie przeciwko wcześniej ostatecznie ustalonemu temu tytułowi ubezpieczenia społecznego, były chybione i nie wywierały jakiegokolwiek wpływu na wynik osądzonej zaskarżonym wyrokiem sprawy „składkowej”, w której ponadto skarżący nie postawił żadnych zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego dotyczącego wymiaru lub poboru tych należności (nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne z ustalonego tytułu osoby prowadzącej pozarolniczą działalność).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ k.p.c.